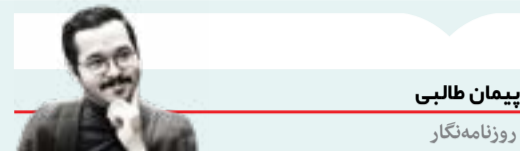

تند خوانی: خوب یا بد؟

اینکه یک صبح تا غروب، بتوانیم خشم و هیاهوی فاکتر را بخوانیم خوب است یا بد؟ اصلا شدنی است؟

پیمان طالبی

روزنامه‌نگار

تند خوانی تکنیکی است که تنها افراد کمی در آن تخصص دارند. امروزه برخی نرم‌افزارهای ارزان قیمت مدعی هستند که می‌توانند آن را به راحتی به همه بیاموزند. اما واقعیت چیست؟ آیا می‌شود تند خوانی را به راحتی آموخت؟ آیا یادگیری توانایی «خواندن ۱۲۰۰ کلمه در دقیقه» در مدت کمی امکان‌پذیر است؟

بیشتر ما در دقیقه بین ۲۰۰ تا ۴۰۰ کلمه می‌توانیم بخوانیم. تندخوان‌ها می‌توانند بین ۱۰۰۰ تا ۱۷۰۰ کلمه در دقیقه بخوانند. برای اطلاعات بیشتر تحقیقاتی در این زمینه انجام گرفته است. قبل از هر چیزی نگاهی به روش‌های تندخوانی می‌اندازیم، سپس کارایی آنها را بررسی خواهیم کرد. ابتدا باید بدانیم ما چگونه مطالب را می‌خوانیم و متوجه می‌شویم. وقتی شما مقدار زیادی از زمان خود را صرف فکر کردن در مورد چیزهای مختلف می‌کنید، بخشی از مردم در حال مطالعه و لذت بردن از آن هستند. خواندن مجموعه‌ای از فعالیت‌های مکانیکی است. وقتی که به یک یا دسته‌ای از کلمات نگاه می‌کنید، خیره شدن نام دارد و به‌طور میانگین ۲۵/۰ ثانیه طول می‌کشد. زمانی که چشم خود را به سمت لغت یا لغات بعدی می‌برید، حرکت سریع نام دارد. این کار به‌طور میانگین ۱۰/۰ ثانیه به طول می‌انجامد. بعد از آنکه این کار را یک یا دو بار انجام دادید، شما متوقف می‌شوید تا به فهمیدن چیزی که فقط به آن نگاه کرده‌اید، بپردازید. این بخش هم به‌طور تقریبی ۳۰/۰ تا ۵۰/۰ ثانیه زمان می‌برد. تمام این خیره شدن و حرکت سریع و فهمیدن جمعا باعث می‌شود ۹۵ درصد افرادی که در دره کالج تحصیل می‌کنند، بین ۲۰۰ تا ۴۰۰ کلمه در دقیقه بتوانند بخوانند.

تکرار نکردن لغت: ما وقتی لغتی را می‌خوانیم آن را در ذهن یا به آهستگی بازبان خود تکرار می‌کنیم. تندخوان‌ها این بخش را حذف می‌کنند. همین کار باعث می‌شود تا سرعت خواندن در آنها دو تا سه برابر افراد معمولی افزایش یابد. این ایده تندخوانی تقریباً در دهه ۱۹۵۰ باب شد. به تازگی بسیاری از اپ‌ها با توصیه این روش، آن را دوباره زنده کرده‌اند.

همانگونه که شما انتظار دارید، روش‌های دیگری هم برای تندخوانی ارائه شده‌اند. می‌توان به نکته‌خوانی، راهنمایی چشم، ارائه بصری - سریالی سریع و سایر روش‌ها اشاره کرد.

نکته خوانی: شامل برانداز کردن متن است به‌منظور یافتن نکته‌های مهم برای خواندن. اگرچه این روش جزء روش‌های تندخوانی محسوب می‌شود، ولی در واقع شما به خودتان تندر خوانی را نمی‌آموزید، فقط یاد می‌گیرید که از خواندن بعضی قسمت‌ها صرف‌نظر کنید. در نهایت در آزمون مشخص می‌شود که ما بسیاری از جزئیاتی که خواننده ایم را نمی‌توانیم به یاد بیاوریم. **راهنمایی چشم:** یکی از تکنیک‌های قدیمی است. در این تکنیک شما چشم خود را با انگشت یا مداد به روی کلمه‌ای که در حال خواندن هستید، متمرکز می‌کنید. در نتیجه حواس شما کمتر پرت می‌شود و با تمرکز بیشتر می‌توانید تندتر بخوانید. تیم فریس روش دیگری را برای تندخوانی ارائه کرده است. این روش بر مبنای خواندن همزمان چندین خط به‌وسیله بسط دید پیرامونی است. این روش نیازمند تمرکز بسیار زیاد شما خواهد بود.

ارائه بصری - سریالی سریع: (RSVP) روشی است که توسط بسیاری از سیستم‌های دیجیتال تندخوانی عرضه می‌شود. یک لغت روی صفحه نمایش داده می‌شود و تمام تمرکز شما روی آن است. وقتی که کم‌کم به این سیستم عادت کردید، می‌توانید سرعت نمایش لغات را افزایش دهید. تندخوانی ایده خوبی است. توانایی خواندن ۱۰۰۰ کلمه در دقیقه امکان‌پذیر است. اگرچه شما به‌طور کامل آنها را متوجه نخواهید شد. تحقیقات در این حوزه بسیار محدود است. اما کتاب کیت رینر با نام حرکات چشم و پردازش اطلاعات حین خواندن، نگاهی جامع به کارکرد چشم ما در زمان خواندن می‌اندازد. رینر معتقد است ادعاهایی که در مورد آموزش تندخوانی انجام می‌شود، بیهوده است. دلیل آن ظرفیت محدود چشم ماست.

شاید شما بتوانید خودتان را مجبور کنید که کمی بیش از ۵۰۰ کلمه در دقیقه بخوانید. اما شما به‌خاطر چشم‌تان و آناتومی خاص شبکه محدود شده‌اید. به‌منظور فهمیدن نوشته باید چشم خود را طوری حرکت دهید که قسمت گودی مرکزی روی کلمه‌ای که روی آن تمرکز می‌کنید، قرار گیرد. با افزایش سرعت به‌خاطر محدودیت گودی مرکزی، قدرت دید کاهش قابل توجهی پیدا کرده و شما نمی‌توانید کلمات و نوشته را به درستی تشخیص دهید. پس گودی مرکزی عامل محدودکننده شماست، حتی اگر قدرت پردازش مغز هم بالا باشد. شما می‌توانید تمریناتی انجام دهید که تندتر بخوانید و احتمالاً موفق هم می‌شوید، ولی وقتی از حدی تندتر بخوانید، رفته‌رفته از میزان فهم شما از مطالب کاسته می‌شود. تحقیقات نشان داده وقتی از تکنیک‌هایی مانند تکرار نکردن کلمات پیش خود استفاده می‌کنید، در مواجهه با لغات سخت میزان فهم شما کاهش می‌یابد.

قصه خوانی

شاید کلیدی تازه

«ایران شهر» عنوان رمانی به قلم «محمدحسن شهسور» است که تاکنون سه جلد از آن منتشر شده است. شهسوری که پیش از این چاپ رمان «وقتی دلی» را به انتشارات شهرستان ادب سپرده بود، این بار قرارداد یک مجموعه ۱۰ جلدی را با این انتشارات ثبت کرده است. روایت «ایران شهر»، روایت مقاومت سسی و چندروزه خرمشهر است. داستان از دو روز قبل از حمله عراق یعنی ۲۹ شهریور سال ۵۹ شروع می‌شود و تا پایان چهارم آبان ماه همان سال ادامه پیدا می‌کند. شهسوری برای نگارش «ایران شهر» حدود چهار سال زمان گذاشته و جزئی‌ترین مدارک و فیلم‌ها و خاطرات مربوط به این مقاومت را جمع‌آوری کرده و با دادن پروبال داستانی به مستندات، اثرش را به صورت رمانی حماسی در مجموعه «ایران شهر» عرضه کرده است. بد نیست بدانید در جلد اول این مجموعه، تنها تا پایان روز سوم مقاومت روایت شده است! نویسنده به تازگی در گفت‌وگویی اعلام کرده در حال تکمیل و نوشتن جلد ششم ایران شهر است که به اتفاقات هفتم و هشتم مهر می‌پردازد. خروج از کلیشه‌های رایج در ادبیات دفاع مقدس را شاید بتوان یکی از ویژگی‌های مهم ایران‌شهر عنوان کرد. به‌رحال در این زمینه قالب‌ها و معیارهایی جا افتاده که گذر از آنها و با فراتر گذاشتن از آنها کار سختی است. اما شهسوری از این قالب‌ها بیرون زده است و زمین بازی را فراخ‌تر و گسترده‌تر از صرف یک مدت محدود مقاومت در خرمشهر دیده است. او به ریشه‌ها فته و محیط و فرهنگی را که چنین مردانی را پرورش داده، واکاوی کرده تا دلیل رقم خوردن آن همه حماسه بزرگ و ظهور چنان شخصیت‌های اسطوره‌ای را به نمایش بگذارد.

گلچین

داستان‌های خوب

می‌گویند اگر رمان را به فیلم بلند تشبیه کنیم، داستان کوتاه عکسی از یک لحظه زندگی است. با این تعبیر، می‌توان گفت مجموعه حاضر آلبومی است از ۹ قطعه عکس، ۹ تصویر از زندگی، که در ۶ سال گذشته، از نشریات ادبی آمریکا برگزیده شده‌اند. فضای آنها با هم متفاوت است اما همگی یک وجه مشترک دارند: ساده‌اند. غالب نویسندگان این مجموعه با وجود تفاوت‌های آشکاری که در سبک و فرم داستانی‌های یکدیگر دارند، از چهره‌های شاخص ادبیات امروز آمریکا هستند. «خوبی خدا» مجموعه ۹ داستان از نویسندگان امروز آمریکاست که در فاصله سال‌های ۲۰۰۶ تا ۲۰۰۶ از نشریات ادبی آمریکا برگزیده شده‌اند و همگی جوایز مختلفی دریافت کرده‌اند. ریموند کارور، هاروکی موراکامی، شرمین الکسی، الکساندر همن، جومپا لاهیری، مارگری کمر، پرسپول اورت، گیب هادسون و الیزابت کمر فرنج نویسندگان داستان‌های این مجموعه‌اند. امروز برخی از این نویسندگان برای خوانندگان فارسی‌زبان آشنایند؛ از جمله هاروکی موراکامی که اولین بار در این مجموعه با داستان «شیرینی عملی» معرفی شد. داستان‌های خوبی خدادرین اینک از تنوع فضا و موضوع برخوردارند، همگی ملموسند و به یک شیوه نوشته شده‌اند: به زبان ساده. در کارنامه امیرمهدی حقیقت‌گزینش و ترجمه داستان‌های کوتاهی از برخی نویسندگان معاصر نیز به چشم می‌خورد. حقیقت‌در عرصه ترجمه آثار ادبیات کودک و نوجوان نیز فعال است و مجموعه‌هایی از جمله «جون بی جونز» و «قصه‌های جیبی» را برای این رده سنی ترجمه کرده‌است. همچنین در سال‌های گذشته شماری از ترجمه‌های حقیقت از چند داستان کوتاه در مجلات همشهری داستان، سروش جوان، همشهری جوان و روزنامه‌های همشهری، شرق، شهروند امروز و برخی نشریات دیگر منتشر شده است.

عطف

بشتابید!

مجموعه آثار منثور نیما یوشیج تحت عنوان «دقترهای نیما» جلد اول از مجموعه آثار اوست. این اثر که به کوشش شراکیم یوشیج، تنها فرزند نیما تهیه و توسط انتشارات رشد به انتشار رسیده است، داستان‌ها، نمایشنامه و سفرنامه‌های نیما را گرد آورده است. این کتاب به همراه پرتو‌هایی از نیما به قلم بهمن محمص، هانیبال الخاص، علی گلستانه و منوچهر معتبر در دسترس علاقه‌مندان این شاعر قرار گرفته است. ناشر در مقدمه کتاب آورده است: «برآینم تا کلیات آثار نیما؛ آن پیش‌قراول ادبیات و شعر معاصر را در مجموعه‌ای مدون منتشر کنیم، چه اینکه بر بیشتر آثاری که در ادبیات صحنه می‌گذاریم، چراکه بر این باوریم آثار او از داستان و نمایشنامه گرفته تا سفرنامه و مقالات ادبی، چیزی به منزلت و فخامت شعر اوست، واقعیتی که به سبب انتشار معشوش و پراکنده بازمانده‌های نیما، نسل امروز آن را به درستی درنیافته است.» در بخش دیگری از معرفی کتاب عنوان شده است: «در این میان علاوه بر آنکه آثار منثور نیما تاکنون در مجموعه‌ای مدون و مستقل به طبع نرسیده است، در این اثر، داستان‌های «خر مشهدی احد»، «عروک پس پرده»، «مسافرت دکتر چیلوندی» و همچنین نمایشنامه «خواهش می‌کنم» برای نخستین بار است که منتشر می‌شوند، آثاری که تاکنون گمان برده می‌شد یا نیما خود آنان را سوزانده یا در گذر سالیان از بین رفته‌اند.» در حال حاضر نسخه موجود از این اثر در ۴۴۴ صفحه به صورت گالینگور و با قیمت ۶۵ هزار تومان در بازار کتاب موجود است. چسب‌بندی آن قطعا گران‌تر از این حرف‌ها خواهد بود. فلذا بشتابید!

از هر دری

یک کتاب خوب برای آموزش نقد

این کتاب با سبک نوشتاری بسیار ساده‌اش در آمدی است کامل و به‌روز بر نقد معاصر. از فرم‌گرایی و ساختارگرایی گرفته تا روانشناسی و تاریخ، کتاب حاضر پیشرفت‌های جدید در زمینه نقد-از جمله تئوری تکامل، مطالعات شناخت محور، نقد اخلاقی و نقد بوم‌شناختی- را نیز پوشش می‌دهد. «درآمدی بر نقد» رویکردی است گام به گام در کسب مهارت‌های نوشتار تحلیلی و در این مسیر به خواننده می‌آموزد که چگونه باید درباره جهان به شکل انتقادی اندیشه کند و از پیش‌فرض‌ها، ارزش‌ها و اندیشه‌های فرهنگی‌ای که به آنها تکیه می‌کند آگاه شود. این کتاب با مثال‌های کاربردی، تمرکز بر استدلال منطقی و ترکیب نوآورانه‌ای از مطالعات ادبی، فرهنگی و فیلم‌شناسی منبعی است ضروری برای دانش‌پژوهان نوپای نقد ادبی و فرهنگی. مایکل رایان، استاد ادبیات آمریکای شمالی و مطالعات فیلم‌شناسی در دانشگاه تمپل در ایالات متحده است. او نویسنده و مولف چندین عنوان کتاب و مقاله دیگر از جمله Cultural Studies: A Practical Introduction و Literary Theory: An Anthology نیز هست.

معرفت

گنجینه دیگری از موحد

کتاب «در کشاکش دین و دولت» با گزارشی فشرده از دوران ۳۰ ساله پس از رحلت پیغمبر اکرم در سال ۱۱ هجری تا صلح امام حسن (ع) و معاویه در سال ۴۱ هجری آغاز می‌شود و در پی آن، موحد چنان که خود گفته است می‌کوشد «با دقت در مضمون روایت‌های مورخان و تعمق در زیر و بم آنها، تصویری بالنسبه معقول و قابل اعتماد آن دوران» به دست دهد. بر این پایه او دو نگاه را از دو منظر به این دوران ۳۰ ساله به مخاطب ارائه می‌دهد؛ یکی نگاهی که عمده تمرکزش بر مقوله شکل‌گیری و تأسیس حکومت اسلامی و مقوله خلافت است و دیگری نگاهی که بر نزاع‌های برآمده از شکل‌گیری این حکومت ناشی شده تمرکز دارد. به‌عنوان نمونه در بخش «نگاه اول» از فصل اول کتاب، محمدعلی موحد به مقولاتی مانند «تصویری از حکومت در صدر اسلام»، نسبت ساخت حکومت خلیفه‌ای با ساخت پادشاهی، ابعاد مقوله بیعت و... پرداخته است و در بخش «نگاه دوم» مقولاتی مانند «نزاع در میان قریشیان»، «نخستین ترور سیاسی در اسلام»، «چگونه مسلمانان بر خلیفه شوریدند؟»، «نزاع خانگی و ماجرای جنگ شتر» و... می‌پردازد. دوران ۳۰ ساله‌ای که موحد در فصل اول کتاب بر آن تمرکز کرده، آستان وقایع شگرفی بوده است که سرنوشت حکومت زیر پرچم اسلام را رقم زد. در آن ۳۰ سال، ماجراهایی سهمگین و خون‌آلود اتفاق افتاد.

گلاب و گل

دو چرخه عالی‌زاده

«دو چرخه‌ی آبی» سروده حسن عالی‌زاده است؛ شاعری که مخاطبان شعر و ادبیات، پیش‌تر مجموعه شعر «روزنامه تبعید» را از او به یاد دارند. شعرهای عالی‌زاده حال و هوایی نزدیک به «شعر دیگر» دارد. این اثر عالی‌زاده به لحاظ گیرایی زبان و خلق تصاویر شاعرانه، یکی از بدیع‌ترین دفترهای شعری است که طی این سال‌ها سروده و منتشر شده است. چه اینکه به‌اذعان منتقدان ادبیات و آنان که نامی در این عرصه دارند، این دفتر شعر، تجربه‌ای یگانه در فضای شعر امروز ایران به‌شمار می‌رود: شعری از این کتاب: او را برای مرگ به بیمارستان آورده بودند از بس که خونریزی خونسرد گفت و سخت پرستار بخش «رفتنی ست» پایین که می‌کشید روسری سبز جلیکی به تانی زیباتر از جوانی پراضطراب خویش بی‌هیج سرزنش و تشویش دیدم که داشت می‌رفت از بس که خونریزی انگار برده بودند او را برای مرگ به بیمارستان و صبح هشتم اسفند بود می‌رفتم از پیاده‌رو آفتابگیر.

